

Omelija fil-Festa titolari ta' San Ġorġ Martri

Bażilika ta' San Ġorġ Martri, il-Belt Victoria

Il-Ħadd 16 ta' Lulju 2023

L-E.T. Mons. Anton Teuma, Isqof ta' Ġhawdex

NEHILSU Ż-ŻĠHAŻAĠH TAGĦNA MINN ĦALQ ID-DRAGUN

Naħseb li lkoll kemm aħna nafuha l-istorja rrakkuntata fil-*Legenda Aurea* meta San Ġorġ mal-armata kien għaddej miċ-Ċirinajka, mil-Libja, u jidhol f'belt jisimha Silene – sliem, paċi – u hemmhekk isib tfajla marbuta qed tistenna lid-dragun joħroġ minn għadira biex jiblagħha. Kienet ilha sejra l-istorja, għax ma nafx kemm kienu diġà tefgħu mhux biss nagħaġ, bhejjem, imma wkoll nies, żgħażaġh. San Ġorġ jasal fil-post, u l-ewwel ifieri lid-dragun, imbagħad iqabblad lit-tfajla biex torbot minn rasu d-dragun u tiegħu fiċ-ċentru tal-belt. Hemmhekk lin-nies jgħidilhom li jekk iridu li d-dragun imut, kellhom bżonn jitgħammdu, isiru jafu lil Ġesù, isiru dixxipli ta' Ġesù. Hekk għamlu. Id-dragun, tgħidilna l-*Legenda Aurea*, miet. Kieku jien kont nispiċċaha b'mod ieħor! M'iniex xi awtur tal-letteratura, imma kieku kont nispiċċaha li dan id-dragun mhux imut, imma jibqa' hemm kwiet xi mkien u ma tantx jagħmel hsara...

Kieku kellu jiġi San Ġorġ illum, jarahom marbutin xi mkien liż-żgħażaġh tagħna? Jarahom fil-periklu bħalma ra lil dik it-tfajla taċ-Ċirinajka? Jew inkella ma kinetx tkun problema? Kieku jiġi San Ġorġ illum, minn liema dragun, minn liema għadu jixtieq jehles liż-żgħażaġh tagħna, hu li kien żaġżuġh? Tolqotni tassew l-istorja tal-*Legenda Aurea*, għax spiss hi l-istorja tagħna.

Nistaqsi u ngħid: imma dawn l-abitanti ta' Silene, għax fettlilhom isibu s-sliem, l-ekwilibriju, il-bilanċ fir-raħal tagħhom billi lil dan id-dragun iżommuh kwiet u jbellgħulu ż-żgħażaġh, u ma offrewx huma lilhom infushom, l-adulti, persuni bħali, bħalna li qegħdin hawn? Għaliex kellhom ikunu ż-żgħażaġh il-ħlas, il-priża, is-sagrifiċċju biex dan ir-raħal, din il-belt iżzomm fis-sliem, ibbilanċjata? Jien nistaqsi u ngħid dalgħodu: min jaf jekk l-istess dinamika, jekk l-istess pjan għadux jiġri illum, fi żmienna, fl-Ewropa tagħna? Jistax ikun li ż-żgħażaġh, din il-ġenerazzjoni ġdida, jistax ikun li għadha proprju *din* il-vittma tal-arriviżmu, tal-mudell ekonomiku, il-flus l-ewwel u qabel kollox, il-vittma tal-egoċentriżmu tagħna l-adulti? Jistax ikun li dawn iż-żgħażaġh tagħna wkoll jinsabu bħalissa, fi żmienna, f'ħalq tad-dragun?

Meta nirriflettu ftit, minbarra l-ħafna li għall-grazzja ta' Alla jirnexxu – allaharess le, għax inkella nkunu tassew soċjetà falluta – għaliex hemm ħafna żgħażaġh oħra li jispiċċaw vittma ta' dipressjoni, ta' swied, ta' nuqqas ta' skop, ta' nuqqas ta' dawl, li mhux kapaċi jilmhu raġġ ta' dawl għal għada? X'inhum jiġri? Possibbli htija taż-żgħażaġh? Possibbli htija taż-żgħażaġh li f'Silene, fiċ-Ċirinajka, kienu jispiċċaw huma f'ħalq id-dragun, u mhux ħaddieħor, biex is-soċjetà tkun tista' tibqa' miexja? Jew dan hu l-frott ta' sistema li f'din il-ġenerazzjoni għażlet il-vittmi tagħha, biex ħaddieħor, forsi jien, forsi aħna, inkunu mohħna kwiet, trankwilli, għall-ispejjeż ta' ħajjiet ta' zġar, ta' żgħażaġh li għadhom jibdew il-ħajja?

Għalfejn nilmentaw mid-droga? Għalfejn nilmentaw mid-dipendenza, mill-addictions għall-midja soċjali? Għalfejn dawn iż-żgħażaġh tagħna ħafna drabi jqumu filgħodu – jekk iqumu! – u ma jafux x'se jagħmlu b'ħajjithom? X'inhum r-raġuni? Possibbli hi kollha kemm hi htija tagħhom? Jew forsi rridu aħna lkoll nerfgħu r-responsabbiltà ta' dan li qed jiġri? Jekk iż-żgħażaġh tagħna

qed ifittxu d-droga, hija x-xewqa tagħhom, biex ma jibqgħux ihossu, biex ma jibqgħux jifhmu, biex ma jibqgħux jaħsbu dwar dak li għaddejnin minnu? Jekk iż-żgħażaġ tagħna qed ifittxu l-midja soċjali, jistax ikun li dawn qegħdin kontinwament ifittxu relazzjonijiet awtentiċi, relazzjonijiet ta' veru, persuni li magħhom jistgħu jikkonfrontaw b'sincerità, b'awtenticità, u mhumiex isibu? Jistax ikun li x-xewqa tal-mezzi tal-komunikazzjoni, li din id-dipendenza, din ir-rabta marida mal-mowbajl, mat-tablets, mal-kompjuter u l-bqija, mhix għajr xewqa profonda li dawn iż-żgħażaġ għandhom biex jiltaqgħu verament, biex jaqsmu l-ħajja tagħhom, il-ħsibijiet tagħhom, il-preokkupazzjoni tagħhom, ix-xewqat tagħhom ma' persuni li tassew jisimgħuhom, u forsi ma għadhomx isibu? U forsi aħna tant għandna x'nagħmlu, aħna l-adulti tant imħabbtin bid-dinja tax-xogħol, tant imħabbtin biex naqilgħu l-flus għaż-żgħar, għaż-żgħażaġ tagħna, li ma baqgħalniex hin, u forsi għadna ma nafux kif nisimgħuhom.

Jistax ikun li din id-droga mishuta, li qed teqred u tishet il-ħajjiet ta' ħafna, mhux biss qed tmiss lil dawk li nafu bihom, dawk li jispiċċaw f'centri fejn imbagħad iridu jsibu mod kif jiddiljaw mad-droga fil-ħajja tagħhom, imma wkoll iż-żgħażaġ normali, li tattakkalhom, forsi mingħajr ma jindunaw, il-funzjoni tal-moħħ tagħhom, tal-intelligenza tagħhom, u tfixkilhom minn futur iktar sabiħ, mill-futur li jagħtihom iktar sodisfazzjonijiet, mill-futur li jista' jkun aktar utli għalina lkoll, is-soċjetà?

Jistax ikun dan kollu minħabba l-fatt li, kif qalilna Ġesù fl-Evangelju (Ġw 15:1-8), ir-relazzjonijiet, il-fergħa u d-dielja, m'għadhomx tant marbutin flimkien? Jistax ikun li sa minn meta jkunu żgħar, iż-żgħażaġ tagħna ma għadhomx jafu x'jiġifieri u xi jfisser tistenna? Jistax ikun li iż-żgħażaġ tagħna sa minn meta għadhom żgħar ma jafux x'jiġifieri tippjana għal skop? Imbagħad isibu ruħhom fl-età taż-żgħozija, li diġà minnha nfisha hija problematika, tlaqqa' liż-żgħażaġ mal-iżvilupp interjuri, mal-iżvilupp intern; id-diffikultà, il-problema biex jintegraw is-sesswalità f'ħajjithom, flimkien mal-isfidi li jsibu fuq barra. Jistax ikun li din it-thejjija minn meta jkunu għadhom żgħar qed tispiċċa biex iddgħajef lil dawn iż-żgħażaġ, u twassalhom fl-età ta' 17, 18, 20, 25 sena, mingħajr skop?

Jistax ikun ukoll li biex inkunu sewwa aħna, biex bwietna jkunu mimlija, aħna qegħdin ngħollu wisq l-oġettivi u l-livelli tal-ħajja, tant li dawn iż-żgħażaġ tagħna, li meta kienu għadhom żgħar draw isibu kollox f'daqqa u meta jridu, issa qed isibuha bi tqila biex jaffaċċjaw ideal, skopijiet hekk għolja? Min miż-żgħażaġ tagħna ma jibżax, ma jitwerwirx meta jiġi biex jixtri biċċa art, jew jixtri flat biex jibni? Min miż-żgħażaġ tagħna ma jitwerwirx, ma jibżax meta jiġi biex jiddeċiedi jekk jibnix familja jew le, meta jara lilna madwaru li m'għadniex kapaċi nkunu f'relazzjoni vera ma' xulxin? Min miż-żgħażaġ tagħna li jrid jistudja u jrid ikompli fil-professjoni tiegħu, ma jibżax, meta aħna kultant flok li nerfġuhom, nippromovuhom, nistimulawhom – anki aħna li aħna Knisja – nispiċċaw naqgħu fil-mekkanizmu tas-selezzjoni, ta' min hu l-aqwa u min hu l-aħjar? Miskin hu min ma jgħaddix minn dak il-passatur!

Din hija s-sitwazzjoni, almenu kif naraha jien – nista' nkun żbaljat jien – taż-żgħażaġ tagħna fi żmienna. X'ma għandniex bżonnu lil San Ġorġ, x'ma għandniex bżonnu l-ispirtu profetiku tiegħu, x'ma għandniex bżonn dik l-aggressività sana li kellu dan iż-żagħżuġ, x'ma għandniex bżonn dik ir-rabja qaddisa, li qed tmut? Araw jekk hemmx xi ħadd miż-żgħażaġ li huwa entużjażmat għall-futur. L-entużjażmu jieqaf fil-preżent, issa, għax issa għandi, għada ma nafux! Bir-raġun iż-żgħażaġ tagħna mbagħad jaqbzu, jiżfnu, u forsi jabbużaw anki mis-sustanzi, jekk

il-futur huwa m'ajpar, jekk ma jafux x'inhom jistennihom, jekk il-futur huwa fid-dlam. Jekk il-futur huwa d-dragun, allura nipprova ngawdi, nipprova nuża dan il-mument li għandi f'idejja issa, biex nagħmel minnu l-aqwa u l-aħjar. Jistax ikun, allura, li mhux htiya taż-żgħażaġh? Jistax ikun li r-responsabbiltà hija tagħna kollha kemm aħna, li rridu ngħinu lil dawn iż-żgħar?

Aħna qegħdin nimxu bil-maqlub tas-soċjetajiet antiki. X'kien jigr fl-antik? L-anzjan, l-adult iwarrah, u kuntent, kollu ferhan, jara lil ibnu jew lil iben ibnu diehel, tiela', jikber bil-mod il-mod. Illum le! Illum qlibna l-prinċipju tal-'kumless ta' Edipu'. Ma nafx jekk tiftakruhiex il-hrafa ta' Edipu fil-mitoloġija Griega! Dan il-missier kien qed jibza' li ibnu joqtl, għax hekk qallu l-oraklu. Hija n-normalità tal-hajja naturali li l-iben 'joqtol' lil missieru, li l-iben jghaddi u jidhol minflok missieru. Il-missier jibda bil-mod il-mod ma jifhimx lill-iben. Il-missier bil-mod il-mod jibda jwarrah fil-ġenb, halli jpoġgi fiċ-ċentru lill-iben. Imma aħna għalna bħal Lajju, missier Edipu, illi pprova jagħmel minn kolloxx biex lil Edipu joqtl, halli l-iben ma jkunx jista' jiehu l-post tal-missier.

Mhux dan Ġesù, mhux dan San Ġorġ. Ġesù, fl-Evanġelju tal-lum, iqanqalna u jhegġigna biex nerġghu nirkupraw dak li hu essenzjali fil-hajja tal-bniedem. X'inhom essenzjali fil-hajja tal-bniedem? Hi r-relazzjoni ta' bejnietna. Ma nafx taħsbux bħali: minhabba x-xogħol tagħna, minhabba l-impenji tagħna, minhabba l-kapricċi tagħna, minhabba l-egoizmi tagħna, min qed ibati jekk mhux it-tfal tagħna? Il-pressjoni li għandna fuqna aħna, minhabba s-sitwazzjoni kif inhi, min qiegħed jerfagħaha, fuq min qed tisposta ruhha? Fuq il-faxxa l-iktar dgħajfa, li huma t-tfal tagħna. L-anzjani għandna 'bżonnhom', għax l-anzjani jrendu, għandhom il-flus, nistgħu niehdu minnhom; imma t-tfal le, għax huma l-faxxa l-iktar dgħajfa. Allura jien kif nista' nippretendi li niddjaloga u nirraġuna ma' żagħżuġh, meta fit-tfulija tiegħu, meta kien għadu żgħir, qatt ma ħarist lejn wiċċu; jekk qatt u qatt ma qgħadt miegħu nkellmu, għax dejjem kelli x'nagħmel, għax dejjem kont impenjat, impenjata, għax dejjem kelli elf haġa oħra x'nagħmel għalija, u mingħalija għall-familja!

Fl-Evanġelju tal-lum Ġesù qalilna: "Jekk il-fergħa ma tibqax imwahnha maz-zokk, ma jistax ikun hemm frott" (ara 15:4). Dan hu l-mudell tal-holqien: Alla li ħalaqna, u aħna li ngħixu bih. Jekk ma nibqgħux f'komunjoni miegħu, aħna se nsibu ruhna f'ħalq id-dragun, mingħajr problemi ta' xejn jiblagħna u aħna naqgħu fid-dlam. Dan hu l-mudell tal-holqien, tar-redenzjoni, il-mudell tas-salvazzjoni: Ġesù li ġie f'nofsna biex jagħti lilu nnifsu, biex ikun magħna, Alla magħna, jittellem magħna. U tant daħal fin-natura tagħna, saħansitra fid-dgħufija tagħna, illi ħalla lilu nnifsu jiġi meqrud mill-istess kapricċi u aggressività tagħna. Jekk dan il-mudell, li huwa tant irrapprezentat tajjeb fl-Evanġelju tal-lum mill-kapitlu 15 ta' San Ġwann, se nwarrah fil-ġenb, se tkun diffiċli ħafna mhux biss il-hajja taż-żgħażaġh, imma anki l-hajja tagħna.

Intom tafu x'jigr meta tifel jew żagħżuġ tabbandunah meta għandu bżonnok! Ha nuża kelma forsi mhux f'potha: ipattihielek meta jikber! Iż-żmien li int ma għamiltx miegħu meta kien żgħir, issibek tiġri warajh u tara fejn hu u tftixx tara kif inhu u tipprova tirkupra dak li tift meta kien żgħir. Ma rridx nagħmel prinċipju għal kull każ; m'iniex niġġudika l-każijiet partikolari, għax kull każ irid jiġi meqjus u kull storja trid tiġi studjata fiha nnifisha. Imma jiena naħseb li ma rridux wisq biex nifhmu, kollha kemm aħna, li hekk jigr meta aħna nittraskuraw, nabbandunaw, inpoġġu qabel it-tfal tagħna l-proġetti u l-pjanijiet tagħna, l-egoizmu tagħna, ħafna drabi taħt l-iskuża li huma kollha kemm huma għalihom.

Jiena naħseb li l-unika triq tas-salvazjoni, l-uniku mod ta' kif dan id-dragun nistgħu nżommuh ferut u mans, huwa dak li għamel San Ġorġ f'din il-belt ta' Silene: il-konverżjoni tagħna, ir-ritorn tagħna lejn il-persuna ta' Ġesù, lejn Alla. Meta poplu, meta rahal, meta belt titbiegħed mill-ġhajj tal-ħajja tagħha, imbagħad il-konsegwenzi assolutament ma għandniex għalfejn nistagħġbu bihom. Meta poplu u belt jabbandunaw is-sors tal-enerġija tagħhom, tagħti kemm tagħti, għandek kemm għandek potenzjal, fl-aħħar mill-aħħar anki int u jien nispiċċaw mingħajr enerġija, mingħajr forza.

Nixtieq verament illum li aħna l-adulti niskopru l-ispirtu ta' Ġorġi ġewwa fina: dan l-ispirtu ta' entużjażmu, dan l-ispirtu ta' kuraġġ, dan l-ispirtu ta' qawwa, din l-aggressività sana, din ir-rabja qaddisa, li tgħinna nqumu biex ma nħallux iktar liż-żgħażaġh tagħna jaqgħu fid-dlam tad-dipressjoni, jaqgħu saħansitra fid-dlam ta' nuqqas ta' dawl u għarfien tal-ghada, tant li kultant ikollhom jispiċċaw biex jagħmlu dak li qatt ma riedu jagħmlu. Imma dak li għamlu huwa messaġġ qawwi għalina! Jalla ma nidrawx aħna lkoll nagħlqu għajnejna jew inħallu malajr jidħol minn widna u joħroġ mill-oħra. Id-diżgrazzji li jiġru liż-żgħażaġh tagħna – għax hawn żgħażaġh li verament iridu jehilsu mid-dragun, imma hawn oħrajn li tant qatgħu qalbhom, li tant sabu dinja li hija kontra tagħhom, illi għażlu li jintefgħu huma f'ħalq id-dragun – dan hu għajr kbir għas-soċjetà, din hija misthija kbira għal kull wiehed u kull waħda minna. Ħażin għalina, ħażin għalija l-ewwel wiehed jekk jien ngħid: “Għax il-Gvern...”, “għax il-Knisja...”, “għax ommu u missieru...”, “għax dik il-familja ta' dak jew ta' dik...”. Ħażin għalina jekk aħna nwarbu r-responsabbiltà tagħna u nbattluha fuq haddiehor. Ma nkunux nagħmlu hliet dak li ngħidulu l-mekkaniżmu tan-nagħġa s-sewda, tal-iscapegoat: nitfa' l-ħtija tiegħi, infarfar ir-responsabbiltà tiegħi fuq haddiehor, infarfar id-dnubiet u d-dgħufijiet tiegħi – u hekk ma narahiex tant kerha - fuq in-nies ta' madwari.

Jalla San Ġorġ jgħin lil kull wiehed u kull waħda minna niehdu r-responsabbiltà tagħna, l-istess kif hu qabad dik il-lanza u mar jaffronta lil dak id-dragun biex isalva liż-żgħażaġh, biex isalva lil dik iż-żagħżuġha, biex isalva lil dik il-belt. Baqgħet fis-sliem, baqgħet ‘Silene’, imma sabet ekwilibriju iehor, sabet bilanċ iehor, li fih hadd ma jiġi ssagrifikat għal hadd. Jalla aħna wkoll inqumu fuq tagħna, u jekk hemm xi hadd li jrid jiġi ssagrifikat, aħna Kristjani: għandi nkun jien l-ewwel wiehed, għandek tkun int li temmen f'Ġorġi, li temmen f'Ġesù, li bħalu nkunu lesti, li l-imħabba saħansitra twassalna biex immutu għal ħutna, imma b'mod speċjali mmutu għal uliedna, immutu għaż-żgħażaġh tagħna.